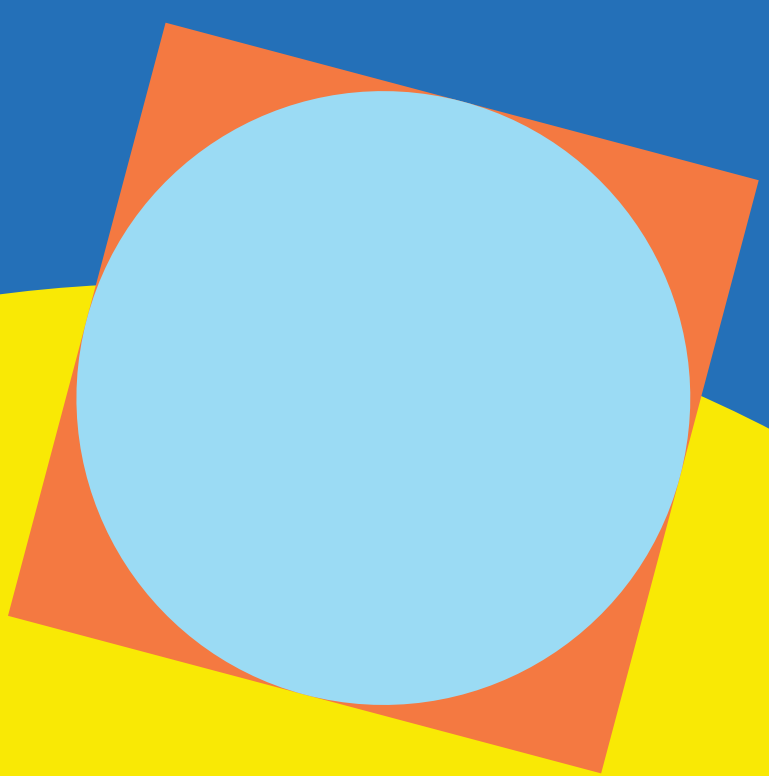
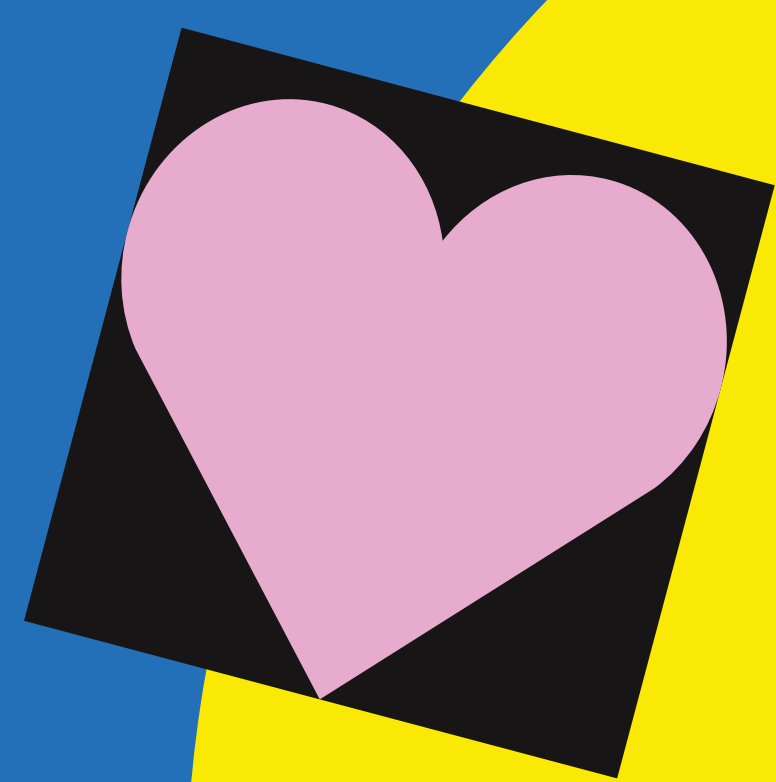
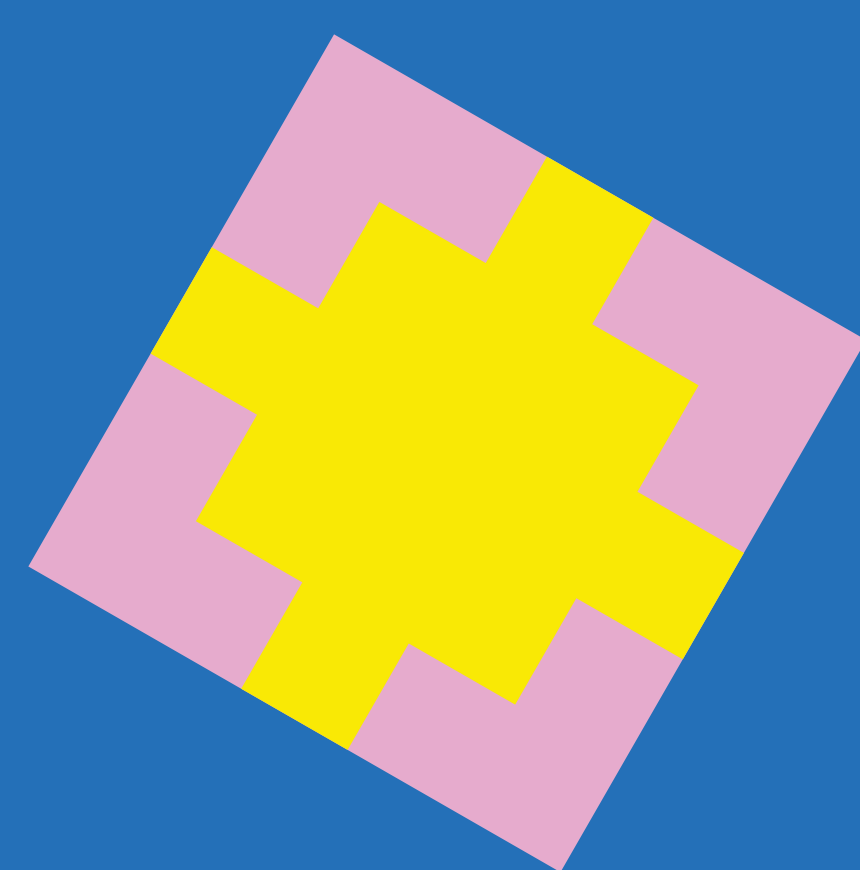
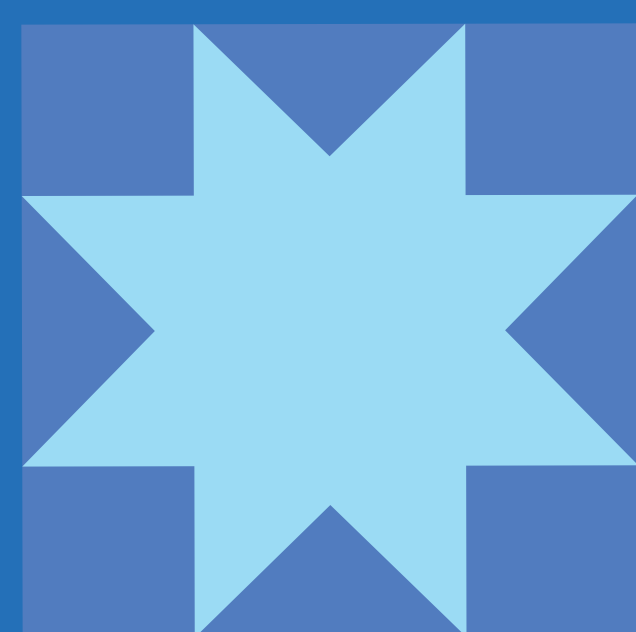

#30ua

Конструктор уроку

УКРАЇНА #30UA: ЖИТТЯ У МРІІ

edcamp
UKRAINE

Мета

- ⚡ укріпити в дітей та підлітків почуття гордості за свою молоду державу, інтерес та повагу до надбань українського народу;
- ⚡ ознайомити учнівство з досягненнями українських діячів і діячок у сфері науки й технологій, спорту, бізнесу, культури, кіно й мистецтва; із цікавими туристичними місцями Батьківщини та їх історією за допомогою wow-сайту (<https://30ua.info/>), створеного в межах проєкту #30ua до 30-річчя Незалежності України;
- ⚡ долучити учнівство й учительство до флешмобу #30ua: Celebrate Anniversary of Independence – святкуй річницю Незалежності;
- ⚡ розвинути в ученицях і учнях громадянську й соціальну компетентності, комунікативні навички, уміння співпрацювати, логічно, критично й образно мислити, пам'ять, увагу та уяву.

Дидактичні матеріали

- ⚡ роздруківки з QR-кодами із покликанням на сайт – 8 шт. (додаток 1);
- ⚡ версія сайту для друку – 1 шт. (додаток 2);
- ⚡ сигнальні картки червоного, зеленого та жовтого кольорів – для всіх присутніх (додаток 3);
- ⚡ роздаткові дидактичні матеріали до вправ – за кількістю присутніх на уроці (додатки 4–9);
- ⚡ карта Європи – 1 шт.;
- ⚡ аркуші А4 (за кількістю команд);
- ⚡ кольорові олівці, фломастери, маркери, клей.

Авдиторія

3–11-ті класи.

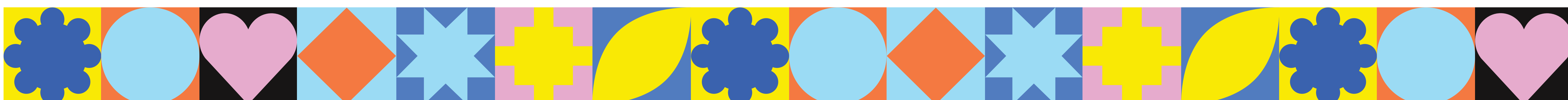
Обладнання

- ⚡ проєктор або інтерактивна дошка (за наявності);
- ⚡ доступ до мережі Інтернет;
- ⚡ смартфони зі сканерами QR-кодів.

Методичний коментар

ЗМІСТ МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Запропоновані методичні матеріали містять орієнтовний план проведення першого уроку та добірку тематичних вправ, що можуть використати вчителі й учительки для розроблення власних тематичних уроків за матеріалами wow-сайту з історією досягнень країни (<https://30ua.info/>), створеного в межах проєкту #30ua до 30-річчя Незалежності України.

Передбачається, що вчительство на власний розсуд складе композицію вправ та сконструює зміст уроку з урахуванням матеріально-технічного забезпечення, наповнюваності класу, віку учнівства та наявних часових меж.

Запропоновані матеріали можна використати для планування, організації та проведення уроку 1 вересня у День знань, а також для виховних заходів, серії тематичних годин спілкування або ж окремі вправи можна вводити до змісту уроків із різних навчальних предметів чи позаурочних занять.

Залежно від обраних вправ учитель/-ка роздруковує в необхідній кількості відповідні дидактичні роздаткові матеріали, подані в додатках.

Найбільш ефективним урок буде разом із демонстрацією сайту онлайн. Натомість за неможливості перегляду сайту в режимі онлайн учитель/-ка може скористатися електронним документом із матеріалами сайту в [додатку 2](#) або роздрукувати окремі сторінки сайту та покликатися на них під час ознайомлення та обговорення.

У розробці наведена пряма мова вчителя / вчительки, яка демонструє логіку проведення заняття за матеріалами сайту, але не є обов'язковою для повного відтворення.

Для візуалізації та кращого сприйняття дітьми нової інформації (нових фактів, змісту вправ тощо) було б добре передбачити супровід уроку комп'ютерною презентацією, розробленою учителем / учителькою відповідно до обраного змісту уроку.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Перед уроком варто закріпити на дошці QR-код із покликанням на сайт ([додаток 1](#)), а також розкласти QR-коди на партах, щоб учнівству було зручно користуватися.

Для того, щоб створити творчу атмосферу для взаємодії дітей, учнівські парти можна розташувати як 7 осередків. Об'єднання учнівства в групи та їх розміщення в цих осередках можна здійснювати за допомогою [вправи 4](#), або шляхом жеребкування (для цього заздалегідь слід підготувати жетони чи номерки), або іншим способом на власний розсуд учителя / вчительки.

Перебіг заняття

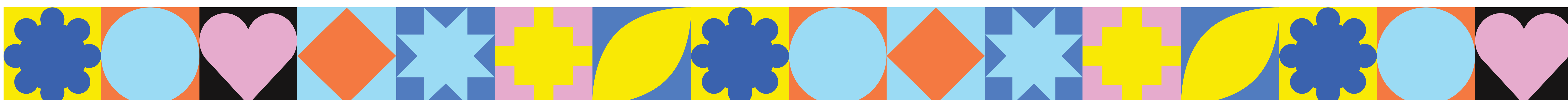
1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ЕТАП

Учитель/-ка

Доброго ранку, діти! Вітаю вас у новому навчальному році. Наш перший урок ми присвяtimo нашій Батьківщині. Як думаєте, чому саме так?

Відповіді дітей

За відсутності правильних відповідей за допомогою запитань підвести до святкування 30-річчя Незалежності України у 2021 році.

 Учитель/-ка

До святкової дати в межах проєкту #30ua до 30-річчя Незалежності України група ентузіастів і ентузіасток креативних українських компаній розробила wow-сайт із історією досягнень нашої країни (<https://30ua.info/>). Сьогодні подорожувати сторінками цього сайту будемо не тільки ми. Майже всі українські школярі й школярки, а також ті діти, які наразі живуть за кордоном, в інших країнах світу, познайомляться зі сторітелінгом Незалежної України. Ми всі зможемо дізнатися чимало цікавих фактів про події й досягнення України, якими маємо пишатися та які зможемо примножувати.

Готові розпочати?

 Відповіді дітей
 Учитель/-ка

Хоча нашої незалежності лише 30 років, українська нація існує вже багато століть. І крізь віки вона проносить мудрість свого народу, яка відбивається в прислів'ях і приказках. Із лаконічних і образних висловів можна чимало дізнатися про цінності, які передаються від покоління до покоління.

Вони навчають нас життю, спілкуванню, етиці, моралі й гідності. Ми сьогодні чимало пригадаємо таких висловів, будь ласка, звертайте на них увагу – це стане в нагоді наприкінці уроку. Давайте поділимося вашими прислів'ями й приказками, які ви знаєте. Пропоную це зробити в певний спосіб.

 Пояснення вправи

Вправа 1 «Народні мудрості»

 ЧАС до 10 хв.

Хід проведення

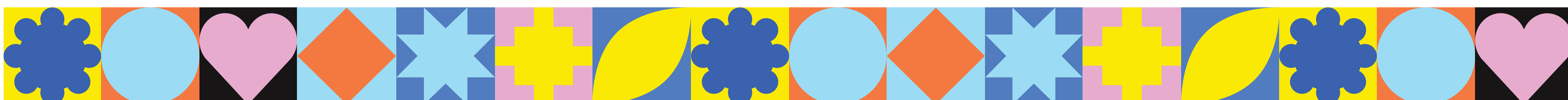
Учитель/-ка в довільному порядку або за алфавітом передає слово комусь із учнів чи учениць. Ця / цей учениця / учень має озвучити прислів'я або приказку, яку до цього ще ніхто з дітей не озвучували. Після цього передає слово іншій дитині, яка не говорила. Важливо, щоб усі присутні були залучені до виконання цієї вправи.

Методичний коментар

Якщо під час виконання цієї вправи в дітей виникають труднощі зі згадуванням народних висловів, учитель/-ка пропонує скористатися підказками – витягнути картку (додаток 4), озвучити її та зафіксувати на дошці або великому аркуші паперу.

Підсумовуючи цю вправу, можна запропонувати дітям до наступної зустрічі пошукати та виписати цікаві прислів'я й приказки та започаткувати створення класного паперового лепбуку з народними висловами та використовувати його при нагоді.

Далі починається занурення до теми уроку через коротку промову учителя/-ки. Запропонований текст варто адаптувати відповідно до вікової категорії учнівства, присутнього на уроці.

 Учитель/-ка

Ми тільки-но пригадали прислів'я й приказки, у яких закладена мудрість народу. Але ніхто з вас не назвав іще одну народну мудрість: «Без кореня й полин не росте». Що це означає?

 Відповіді дітей

Підвести до думки, що необхідно знати й шанувати свою історію.

Раніше не в усіх була можливість зануритись в історію. Цьому заважало багато причин – і технічних, і політичних.

Уявіть, що в 1991 році ви дістали завдання підготувати виступ про Лесю Українку. Щоб сумлінно виконати завдання, вам би довелося піти в бібліотеку і знайти відомості про Лесю в кількох енциклопедіях чи довідниках. Пошук разом із дорогою до бібліотеки міг би зайняти годину або й кілька. А якби ви захотіли дізнатися щось про письменника й політика Володимира Винниченка... Ще складніше! Навряд чи ви знайшли б багато цікавого в бібліотеках. Саме існування таких людей, як Винниченко, замовчували за часів СРСР, адже він був одним із тих, хто виступав проти радянської влади й боровся за незалежність України ще на початку XX століття.

Але, на щастя для нас із вами, зараз майже будь-хто в будь-якому населеному пункті

України може о будь-якій порі дня й ночі знайти скільки завгодно цікавої та корисної інформації про нашу країну, її історію, її видатних дочок і синів.

Чи знаєте ви, наприклад, яке місце посідає Україна за площею серед європейських держав? До уваги візьмімо лише ті держави, що повністю лежать у Європі. Подивіться на карту Європи.

Учитель/-ка вивішує або демонструє на слайді комп'ютерної презентації карту Європи.

 Учитель/-ка

Які є припущення щодо цього?

 Діти висловлюють свої припущення

Усі висловлені думки фіксуються або на дошці, або на великому аркуші паперу, або на фліпчарті. Далі дітям пропонується попрацювати із сайтом (<https://30ua.info/>) та виконати наступну вправу.

 Учитель/-ка

А давайте перевіримо, скільки часу вам знадобиться на те, щоб з'ясувати це точно за допомогою ось цього покликання: (<https://30ua.info/>)?

Вправа 2 «Площа України»

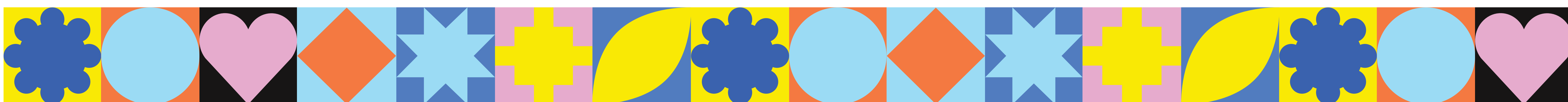
 ЧАС до 5 хв.

Хід проведення

Діти на сайті шукають інформацію про географічне розташування України, її площу, її місце за розміром серед країн Європи. Коли інформація знайдена, діти піднімають сигнальну картку зеленого кольору. Учитель/-ка фіксує найменший час.

Методичний коментар

Діти можуть працювати індивідуально або в парах-трійках. Діти шукають інформацію на сайті. Якщо можливості такого доступу немає, можна скористатися електронною версією сайту ([додаток 2](#)) або роздрукувати інформацію для кожного / кожної чи за кількістю груп.

II. ОСНОВНИЙ ЕТАП

Учитель/-ка

А ось іще одна українська народна мудрість: «Чув дзвін, та не знає, звідки він», – так в Україні здавна казали про пліткарів-балакунів, що переказують новини, не розібравшись, як слід, що до чого, недочувши, перекрутивши... Як ви вважаєте, чи слід вірити всьому, що ми чуємо чи читаємо?

Короткий діалог про достовірність інформації

У наш час відомості про що завгодно можна здобути двома кліками, а потім так само легко передати далі, переробивши на свій лад і зовсім не дбаючи про достовірність цієї інформації. Приємно, наприклад, дізнатися, що українська мова здобула друге місце в конкурсі милозвучних мов. Але як ви гадаєте, чи проводили цей конкурс насправді?

Діти висловлюють свою думку. Триває коротке обговорення

І невже українцям, білорусам чи італійцям потрібні такі конкурси, щоб любити свою мову? Так, знання нині доступні всім – можна легко і просто збирати їх, як достиглі плоди. Та серед цих плодів є фальшиві й отруйні. Тож не дарма кажуть: «Не штука – наука, а штука розум». Брехню й перекручування можна спростувати багатьма способами, але перший крок до правди – сумнів. Тож не вірте на слово всьому, що чуєте або читаете!

Сумнів породжує бажання перевірити, переконатися. А це вимагає часу й зусиль. Вкладіть їх. Та не дивуйтеся й не засмучуйтеся, якщо сумніви виявляться даремними. Проте правда вартує часу й зусиль, витрачених на неї, і вони окупаються сповна, бо ті, хто знають правду, сильніші, а ті, хто володіють інформацією, володіють світом. Ви чули цей вислів? А знаєте, кому він належить?

Діти висловлюються

Відповідь: Натан Маєр Ротшильд. Його слова зачитував Вінстон Черчілль.

У разі наявності часу учитель/-ка може запропонувати учнівству передивитися відео, щоб переконатися у фейковості твердження щодо першості в милозвучності:

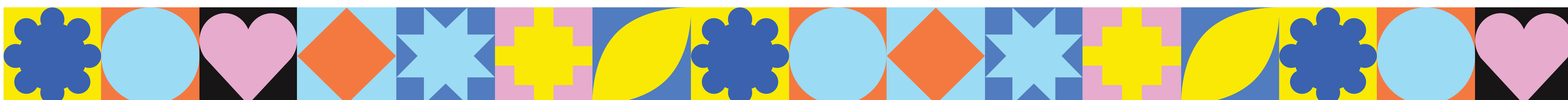
<https://youtu.be/MBURS4HPyXE>

Вправа 3 «Правда / брехня»

 ЧАС до 10 хв.

Хід проведення

Учитель/-ка демонструє слайди, на яких записані твердження про Україну, та зачитує їх. Учні мають визначити, які з них правильні, а які – ні.

Методичний коментар

Можна організувати колективне виконання вправи: учитель/-ка зачитує твердження, якщо воно правильне, учнівству потрібно поплескати в долоні або встати з місця, якщо ні — нічого робити не треба. Також у цій вправі можна використовувати сигнальні картки (додаток 3). У цьому разі після озвучування твердження кожен учень і кожна учениця мають підняти відповідні картки. Тлумачення карток: червона – діти вважають твердження брехнею, зелена – вони вважають твердження правдою і жовта – важко визначитися із відповіддю.

Твердження

1

Український музичний інструмент бандура — найдовший духовий інструмент у світі.
(Брехня. Найдовший духовий інструмент у світі — трембіта.)

2

Станція метро «Арсенальна» в Києві — найглибша у світі.
(Правда. Вона заходить під землю в глибину 105 метрів.)

3

Найдовша печера в Україні носить назву «Оптимістична» і знаходиться на Поділлі.
(Правда. Сумарна довжина її ходів — близько 260 км.)

4

В Україні є пустеля, яка займає 219 900 га.
(Правда. Це піщаний масив Олешківські піски, що знаходиться на Херсонщині.)

5

Найбільшим міжнародним кінофестивалем в Україні є кінофестиваль «Оскар».
(Брехня. Кінофестиваль має назву «Молодість», а «Оскар» — американська кінопремія.)

6

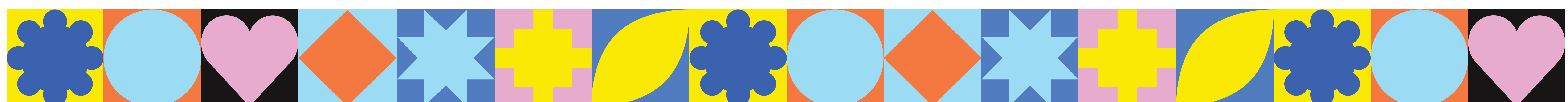
Львівські програмісти розробили спецефекти для голлівудських бестселерів, таких як «Гаррі Поттер» та «Спайдермен».
(Правда. Вони представляють львівську компанію ELEKS Software.)

7

П'ять українських об'єктів внесені до списку світової спадщини ЮНЕСКО.
(Брехня. Таких об'єктів — 7. Перелік об'єктів з України, які включені до списку світової спадщини ЮНЕСКО: 1. Київ: собор святої Софії та прилеглі чернечі будівлі, Києво-Печерська лавра. 2. Львів — ансамбль історичного центру. 3. Геодезична дуга Струве. 4. Первісні букові ліси Карпат та інших регіонів Європи. 5. Резиденція митрополитів Буковини та Далмації. 6. Дерев'яні церкви карпатського регіону в Польщі та Україні. 7. Стародавнє місто Херсонес Таврійський і його хора.)

8

Українці, а саме конструкторське бюро Антонова, розробили літак з найбільшою у світі вантажопідйомністю — АН-225 «Мрія».
(Правда. Його вантажопідйомність — 250 тонн.)

Найбільш вживаною літерою українського алфавіту є літера «п». Також на цю літеру починається найбільша кількість слів.

(Правда. Словник української мови у 20 томах налічує 34 303 слова, які починаються з літери «п».)

На території України зосереджена четверта частина всіх запасів чорнозему на планеті.

(Правда. Україна має 27,5 млн га.)

Учитель/-ка

Чи багато ви знали про Україну до того, як ми виконали це завдання? Зізнаюсь, я сам / сама не все знав/-ла. У народі кажуть: «Навчай інших і сам навчишся!». Про що цей вислів? Чого варто навчатися? Чи ті, хто навчають інших, самі навчаються?

Триває коротке обговорення

Учитель/-ка

Але щоб навчати інших, треба й самим багато знати. А для цього, як ми вже з'ясували, треба вміти шукати достовірну інформацію. Давайте переконаємось, що ми всі здатні це робити.

Вправа 4 «Віднови факт»

ЧАС до 10 хв.

Хід проведення

Учитель/-ка демонструє слайди, на яких записані твердження про Україну, та зачитує їх. Учні мають визначити, які з них правильні, а які – ні.

Учитель/-ка

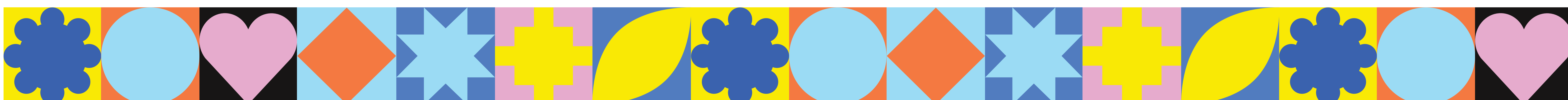
а) розставляє на парти таблички з назвами галузей, що досліджуватимуться;

б) показує дітям картки, що роздасть усім присутнім по одній; на кожній картці є певний факт, але не вистачає якогось слова, дати тощо;

в) звертає увагу на назву галузі, що зазначена на картці;

г) зауважує, що для виконання завдання діти об'єднуються у групи і працюватимуть з відповідним розділом сайту – спорт, бізнес та ІТ, науки та технології, культура, кіно і мистецтво, музика, туризм;

д) роздає усім присутнім по картці **(додаток 5)**.

Отримавши картку, дитина переміщується до певної парти з табличкою, на якій зазначена відповідна назва.

У групах діти працюють з картками й сайтом (<https://30ua.info/>). Завдання – знайти факт із картки на сайті #30ua і відновити вилучену інформацію. Час роботи на виконання завдання – до 5 хв.

Учні й учениці об'єднуються в 7 груп.

Кожна група презентує свою роботу до 1 хв.

Відповіді до карток

№ 1: Віталій та Володимир Кличко; № 2: четвертим; № 3: трьох; № 4: «Золотий м'яч»; № 5: Кубок UEFA; № 6: чотири; № 7: 2001, 2007; № 8: гросмейстер; № 9: 44; № 10: восьми тисячі; № 11: 1 млрд; № 12: Grammarly; № 13: Reface; № 14: домашніх улюбленців; № 15: 1995; № 16: 11-15 тонн; № 17: 200000; № 18: чорні, сині; № 19: The Daily Telegraph; № 20: Сталоне; № 21: Руслані, Джамалі; № 22: гігантських черепах; № 23: 2020; № 24: джинси кльош; № 25: Google; № 26: Асканія-Нова; № 27: Дунайський; № 28: Памір; № 29: Джарилгач; № 30: Актовський; № 31: Буцький; № 32: борщ; № 33: паляниця; № 34: пустеля.

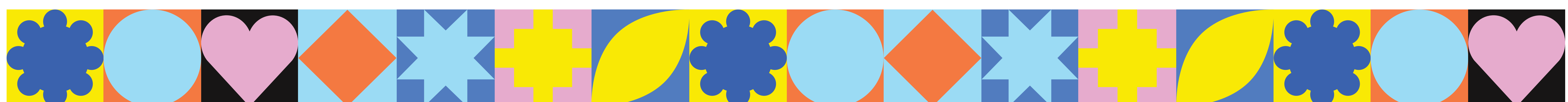

Чи переконались ви, що в Україні на все є народна мудрість? А ось іще одна. В Україні кажуть, що «добре діло – утіха, як ділові не поміха». Що це прислів'я означає у вашому розумінні?

Усім час від часу треба відпочивати, розважатися, гратися – не лише дітям, але й дорослим. Аякже! Хіба не розважався композитор Микола Лисенко, коли перетворив на опери дитячі казки «Коза-Дерева» та «Пан Коцький»? І лише для того, щоб влаштовувати з дітьми домашні вистави! Хіба не розважався Тарас Шевченко і його сучасники, складаючи у світських салонах невеличкі вірші тільки для того, щоб написати їх в альбомі й залишити таким чином комусь на згадку?

Найбільша хитрість і разом із тим мудрість полягає в тому, щоб зуміти навіть ігри та розваги спрямувати на користь. Навіть дикі звірі знають цю хитрість і, граючись, разом плекають у собі силу і спритність, потрібні на полюванні чи в сутичці з ворогом. А вам зараз випаде нагода показати у грі не так силу й спритність, як свою уважність. Про уважних і спостережливих у народі кажуть «Дивиться рідко, та густо бачить».

Хід проведення

Учитель/-ка демонструє слайди, на яких записані твердження про Україну, та зачитує їх. Учні мають визначити, які з них правильні, а які — ні.

1 Діти

Діти переходять за покликанням на сайт.

2 Учитель/-ка

Учитель/-ка по черзі оголошує об'єкти, які треба полічити.

смартфонів (7)	карт України (1)
відеододатків (19)	окулярів (7)
боксерських рукавичок (3)	брендів одягу чи аксесуарів (4)

3 Діти

Учениці й учні працюють у малих групах, рахують на швидкість. Коли завдання виконано, щоб оголосити результат, діти піднімають сигнальну картку, встають або плескають у долоні.

Методичний коментар

Перелік об'єктів можна скоротити або поступово ускладнювати завдання.

Учитель/-ка

А от іще в народі кажуть: «Кожна пташка своє гніздо хвалить». Так і ми, українки й українці, не пропускаємо нагоди розповісти про свою країну: про наших героїв і героїнь, наші досягнення, нашу минувшину й наші надії. Ба більше, у кожній області, кожному районі й містечку вам розкажуть і покажуть щось цікаве, бо нема такого краю, якому не було б чим пишатися.

Разом 24 області та Автономна Республіка Крим складаються в обрис, знайомий українцям змалку. Нині, коли в Криму панують загарбники, а в Луганській і Донецькій областях точиться війна, цей обрис став для українців бентежним аж до щему, бо саме він, цей обрис, нагадує про Незалежність нашої держави. І з тієї самої причини цей обрис став для ворогів України ненависним. Рідний нашим очам обрис часто змінюють чи вилучають ті землі, які є та залишатимуться українськими назавжди, тому українці відстоюють його та постійно нагадують, що Крим і Схід України — це Україна. І ніяк інакше!

Хід проведення

1 Діти

Об'єднати учнів і учениць у групи по 5-7 осіб.

2 Учитель/-ка

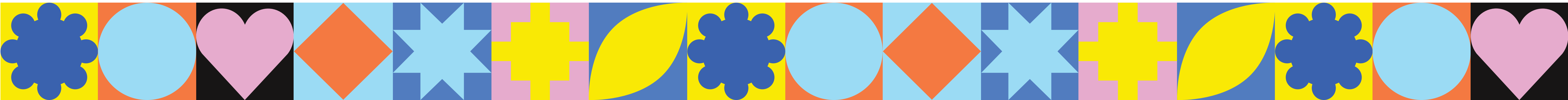
Роздати контурну карту, таблицю з QR-кодами (додаток 6) та клей.

3 Діти

Учні й учениці сканують QR-коди, читають факти та приклеюють їх до потрібного місця на карті.

Тлумачення фактів

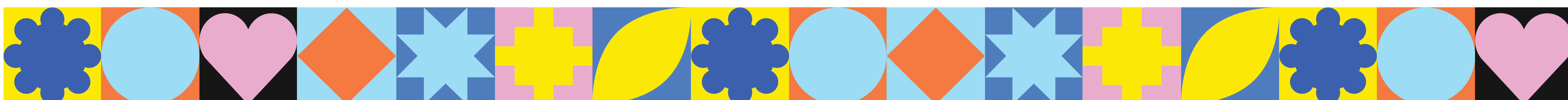
№	НАЗВА ОБЛАСТІ	ФАКТИ	ДЖЕРЕЛО
1	Автономна Республіка Крим	Найдовший у світі тролейбусний маршрут знаходиться в Криму. Він з'єднує міста Сімферополь і Ялту. Його довжина – 86 км.	https://crimea.suspilne.media/ua/news/422
2	Вінницька	Вінницька область – лідерує у вирощуванні ягід і плодів. Фруктів і ягід тут вирощують більше, ніж в Одеській, Кіровоградській і Чернівецькій областях разом узятих.	http://www.dmsrr.gov.ua/12-czikavix-faktiv-pro-ekonomiku-i-zhittya-v-vinniczki-oblasti
3	Волинська	Озеро Світязь, розташоване у Волинській області, є найглибшим в Україні. Його глибина – 58 м.	https://life.pravda.com.ua/columns/2020/04/24/240724/

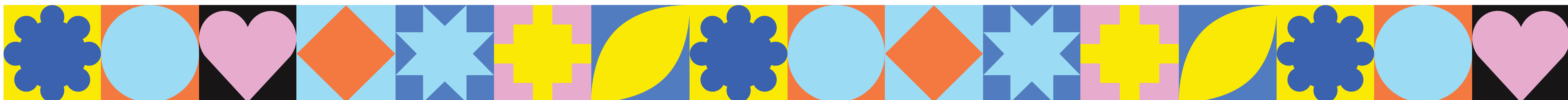
№	НАЗВА ОБЛАСТІ	ФАКТИ	ДЖЕРЕЛО
4	Дніпропетровська	Місто Дніпро має найменше у Європі метро. Воно складається з 6 станцій, довжина ліній становить 7,8 км.	https://vesti.dp.ua/najcikavishi-fakti-pro-misto-dnipro/
5	Донецька	На Донеччині розташовується найбільший у країні штучний ліс – Великоанадольський (площа – 2 543 га).	https://dn.gov.ua/galleries/velik-oanadolskij-lis-misce-stvorene-l-yudinoyu-rozpovidayemo
6	Житомирська	Житомирська область посідає перше місце в Україні щодо запасів лісових ресурсів, які становлять 750 тисяч гектарів (а це 3 держави Люксембург.)	https://www.ukraine-is.com/uk/35-faktiv-pro-zhitomirsku-oblast/
7	Закарпатська	Закарпатська область найменша за кількістю населення серед усіх інших областей України. Тут розташований географічний центр Європи.	https://zaxid.net/geografichniy-tsentr_yevropi_selo_dilove_n1374223
8	Запорізька	ДніпроГЕС у Запоріжжі має греблю висотою у 50 м (приблизно як 15-поверховий будинок) і це єдине місто в Україні, де тролейбус їде через греблю, а одна із станцій знаходиться в її центрі.	https://lowcost.ua/zaporizhia-region-guide/
9	Івано-Франківська	На Івано-Франківщині розташований найбільший гірсько-лижний курорт України Буковель.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Буковель
10	Київська	У Київській області знаходяться Київське і частина Канівського водосховища. Київське є одним із найбільших в Україні.	https://dovidka.biz.ua/tsikavi-fakty-pro-kyivsku-oblast

№	НАЗВА ОБЛАСТІ	ФАКТИ	ДЖЕРЕЛО
11	Кіровоградська	У Кіровоградській області розташований унікальний Музей стратегічних військ ракетного призначення. Тут можна побачити пусковий пункт ядерних ракет і самі ракети.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Музей_ракетних_військ_стратегічного_призначення
12	Луганська	Найбільша колекція половецьких баб на Євразійському материку є на Луганщині. Статуї належать половцям, які колись жили на цих землях.	https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2329876-polovecki-babi-z-nasogo-stepu.html
13	Миколаївська	На Миколаївщині розташований Актівський каньон, провалля серед степу на річці Мертвовод. Пам'ятка природи вражає своїми краєвидами і приваблює туристок і туристів з усієї Європи.	https://www.mk-oblrada.gov.ua/aktovskyy-kanyon
14	Львівська	З 500 мінеральних джерел України 100 — на Львівщині. Можливо, через це Львівська область лідирує за кількістю довгожителів/-льок.	https://portal.lviv.ua/news/2020/12/04/na-lvivshchyni-zhyve-66-dovhozhyteliv
15	Одеська	Площа Одеського регіону становить 33,3 тис. км ² . Для порівняння площа сусідньої Молдови (з окупованим Придністров'ям) 33,8 тис. км ² , а Королівства Бельгії – 30,5 тис. км ² .	https://uk.wikipedia.org/wiki/Список_областей_України_за_площею
16	Полтавська	На Полтавщині розташована найвища точка Лівобережної України — пагорб Пивиха. Його висота — 168 метрів над рівнем моря.	https://gazeta.ua/articles/poltava-newspaper/_gora-piviha-mdash-najvischa-tochka-livoberezhzha/322864

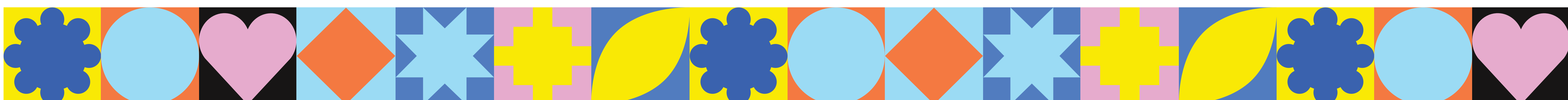
№	НАЗВА ОБЛАСТІ	ФАКТИ	ДЖЕРЕЛО
17	Рівненська	На Рівненщині розташовано одне з найромантичніших місць України – Тунель кохання. Це зелений тунель, утворений завдяки потягу, що на своєму шляху через ліс збиває гілки дерев і кущів.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Тунель_кохання
18	Сумська	У Сумській області найбільше лижних баз в Україні – 13! І це при тому, що в гірській Івано-Франківській області їх менше.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Сумська_область
19	Тернопільська	Тернопільська область лідирує в Україні за кількістю старовинних замків, їх тут 34.	http://www.cppktr.edu.ua/?page_id=15
20	Харківська	Із семи Нобелівських лауреатів, яких дала світу Україна, три пов'язані з Харківщиною. Ілля Мечников там народився, Саймон Кузнець – навчався, а Лев Ландау – працював.	http://www.oblrada.kharkov.ua/ua/kharkiv-region/do-you-know-the-kharkiv-region/11924-nashi-nobelivski-laureati-tri-portretina-tli-kharkivshchini
21	Херсонська	На Херсонщині знаходиться біосферний заповідник «Асканія-Нова» – одне із 7 природних чудес України, що входить у сотню найбільш відомих заповідних територій планети.	https://lib.kherson.ua/ru-biosferniy-zapovidnik-askaniya-nova-i-meni-f-e-falts-feyna-naan-ukraini_zpdh18.htm
22	Хмельницька	Найбільшу кількість пам'ятників гетьманові Б. Хмельницькому має в Україні та світі місто Хмельницький – чотири. Це місто назване на його честь.	https://dovidka.biz.ua/tsikavi-fakti-pro-hmelnitskiy

№	НАЗВА ОБЛАСТІ	ФАКТИ	ДЖЕРЕЛО
23	Чернівецька	У Карпатах Чернівецької області розкинувся один із найкрасивіших парків України, що вражає ландшафтним розмаїттям, — Вижницький національний природний парк. На його території ростуть десятки унікальних і рідкісних рослин, водяться тварини, що занесені до Червоної книги України.	https://acc.cv.ua/news/chernivtsi/podorozh-bukovinoyu-nepovtorni-miscya-yaki-nadihayut-foto-35145
24	Черкаська	Серед обласних центрів України Черкаський художній музей є одним із наймолодших — у 2011 році заклад відзначав своє 20-ліття.	https://uk.wikipedia.org/wiki/Портал:Черкаси/Цікаві_факти
25	Чернігівська	На Чернігівщині знаходиться найпівнічніша точка України — село Грем'яч і місто Батурин — колишня гетьманська столиця.	https://anga.ua/articles/tsikava_ukraina/unikalna_chernihivshchyna.html

Учитель/-ка

Наука, як кажуть, у ліс не веде, а з лісу виводить. Ми вже багато дізнались сьогодні, але що більше знаєш, то більше шансів пристосуватися до нової ситуації, не розгубитися на каверзних перехрестях. Перехрестя кросворду — чудова ілюстрація цієї думки. Коли розгадуєш кросворд, перевірені, істинні знання допомагають з'ясувати ще більше: з поєднання старих, давно відомих істин, виникають нові. Але стережіться! Бо хибні рішення приведуть до нових помилок.

Хід проведення

Учитель/-ка пропонує розгадати кросворд на дидактичних картках (додаток 7).

Методичний коментар

Учнівство може працювати або індивідуально, або в парах чи в малих групах. Кросворд можна зробити в онлайн-сервісі «Wordwall» за покликанням:

<https://wordwall.net/uk/about/template/crossword>

Відповіді до кросворду

1. Єдиноріг. 2. Шевченко. 3. Заповідник. 4. Яна. 5. Віталій. 6. Каденюк. 7. Жердина. 8. Куніс. 9. Гімнастка. 10. Руслана. 11. Атлантида. 12. Олешківська.

Учитель/-ка

Чи чули ви такий народний вислів «Слава не поляже, а про себе розкаже»? Як думаєте, що він означає?

Відповіді учнівства

Хочете — вірте, а хочете — ні, та не всі знаменитості, яких ми знаємо й любимо, прагнули слави. Якщо ви знайдете справу собі до душі, а знайшовши, щодня намагатиметесь робити її краще, то досягнення не забаряться. А досягнення говорять самі за себе. Головне — робіть добро та будьте корисними і для себе, і для суспільства, а якщо побачите, що слава

йде вам назустріч — не минайте її. А от про тих, хто хоче слави заради самої слави, кажуть у народі інакше: «Мудрець скаржиться, що не знає людей, дурень скаржиться, що люди не знають його».

А ще кажуть: «Хто людей питає, той і розум має». А це як зрозуміти? Чому навчає нас ця українська мудрість?

Триває коротке обговорення

Вправа 7 «Селфі із зіркою»

🕒 ЧАС до 15 хв.

Хід проведення ✨

Учитель/-ка пропонує розгадати кросворд на дидактичних картках (додаток 7).

Діти мають:

1. Уявити, що вони зустрілись із кимось із українських знаменитостей років Незалежності України.
2. Записати, хто це може бути (додаток 8).
3. Скласти кілька запитань, відповіді на які вони хотіли б почути саме від цієї людини.
4. Намалювати від руки жартівливе селфі із зіркою. Також можна зробити це в графічному редакторі.
5. Поміркувати та записати, як би вони підписали світлину в соцмережах і які гештеги додали б до неї.

Методичний коментар 🌸

Ця вправа може стати чудовим домашнім завданням.

👤 Учитель/-ка

Ми сьогодні згадали так багато приказок та прислів'їв. Давайте пересвідчимося, що ми їх добре запам'ятали.

Вправа 8 «Народна мудрість»

🕒 ЧАС до 10 хв

Хід проведення ✨

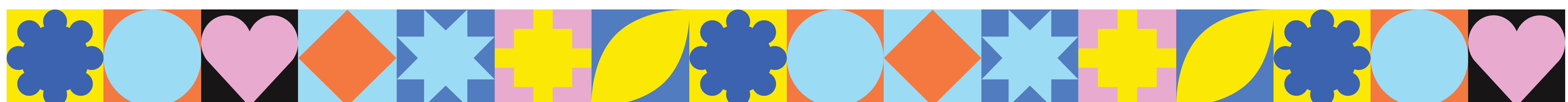
Учитель/-ка називає першу частину прислів'я, а учнівство має його закінчити, користуючись сигнальними картками та розтлумачити його значення.

Тлумачення карток 🍃

Учениця чи учень, хто бажає продовжити, піднімає зелену картку. Ті, хто з відповіддю не визначилися, — піднімають жовту картку. Хто не знає, як продовжити прислів'я, сигналізують червоною картою.

Методичний коментар 🌸

Також цю вправу можна відтворити завдяки онлайн-сервісу «LearningApps.org» (<https://learningapps.org>) та дати всім ученицям і учням (в індивідуальній або парній формі роботи) виконувати її на швидкість.

Прислів'я для вправи

1. Чув дзвін, та...
(не знає, звідки він)
2. Не штука — наука, а штука...
(розум)
3. Навчай інших і...
(сам навчишся!)
4. Хто людей питає, той і...
(розум має)
5. Добре діло — утіха, як ділові...
(не поміха)
6. Дивиться рідко, та густо...
(бачить)
7. Кожна пташка своє...
(гніздо хвалить)
8. Наука, як кажуть, в ліс не веде, а...
(з лісу виводить)
9. Слава не поляже, а...
(про себе розкаже)
10. Мудрець скаржиться, що не знає людей,
дурень скаржиться, що...
(люди не знають його)

III. ПІДСУМКОВИЙ ЕТАП

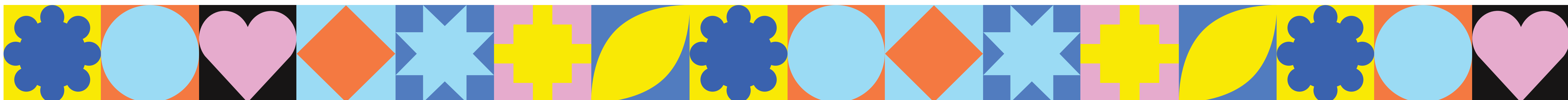
Учитель/-ка

Ми щодня засинаємо й прокидаємося в Україні. Тут я живу й працюю, а ви зростаєте, дорослішаєте й навчаєтесь. Ви здобуваєте свої перші перемоги в навчанні, спорті або мистецтві, відкриваєте свої таланти для того, щоб обов'язково стати успішною особистістю. Тут ви мрієте про те, ким стати та яку професію обрати в майбутньому. Ви читаєте українські книжки або зарубіжні бестселери в українському перекладі, видані в українських видавництвах, дивитесь українське кіно й мультфільми або світові кіношедеври в українському дубляжі, чуєте українську музику по радіо, вболіваєте разом із батьками за українську збірну на Євро й за український спорт на Олімпіаді.

Але, маючи все це, живучи в незалежній Україні, ми маємо пам'ятати, що живемо у здійсненій мрії. Адже Україна — це держава, вимріяна багатьма поколіннями від Шевченка до Чорновола. Проте, виявляється, жити в здійсненій мрії не означає спочивати у вічній безтурботній насолоді. Виявляється, навіть тоді, коли мрія вже справдилася, мало тільки цим пишатися, тільки радіти цьому. І за здійснену мрію все ще треба боротися, її все ще треба розбудовувати й плекати день у день. І мріяти далі.

Для цього й потрібні такі уроки, як цей: щоб ви не забували ані мріяти, ані діяти на благо нашої Батьківщини.

А для того, щоб перевірити, як ви запам'ятали все, про що дізнались сьогодні, проведемо вікторину.

Вправа 9 Вікторина «Моя країна Україна»

🕒 ЧАС до 10 хв.

Хід проведення ★

Учитель/-ка пропонує дітям відповісти на запитання вікторини, що подані у формі тестів. Для цього пропонує перейти за QR-кодом або попрацювати в парах чи малих групах за дидактичними картками (додаток 9).

Методичний коментар 🌸

Для того, щоб завдання було більш цікавим для учнівства, цю вправу можна створити за допомогою інтерактивних методів навчання та онлайн-сервісів, наприклад, «Kahoot!» (<https://kahoot.com>), «Learn-ingApps.org» (<https://learningapps.org>).

Відповіді до тестів ◆

1—В; 2—А; 3—Б; 4—Б; 5—А; 6—В; 7—А; 8—А; 9—А; 10—В.

Вправа 10 Обговорення «Помріємо для України»

🕒 ЧАС до 5 хв.

Хід проведення ★

Учитель/-ка пропонує дітям висловитися й обмінятися думками щодо майбутнього України і своєї ролі в її майбутньому.

Учні об'єднуються в пари (або робота організовується фронтально) й обмінюється враженнями від уроку одні з одними. Для цього можна скористатися таким планом:

- ⚡ На уроці мені найбільше запам'яталось...
- ⚡ Для мене було новим / відкриттям, що...
- ⚡ Про що я мрію для себе і для України?
- ⚡ Що я зможу зробити для втілення цих мрій?

👤 Учитель/-ка

Діти, отже вітаю вас із Днем народження нашої незалежної країни, із її 30-річчям. А як ми можемо привітати нашу батьківщину з цим святом? Доеднаємося до привітань Україні з такою важливою річницею? Протягом тижня пропоную створити допис чи сторіс у соціальній мережі про 30-річчя незалежної України. Додавайте гештег #30ua і пропонуйте – який іще цікавий та визначний факт про нашу країну ви б додали до wow-сайту? Я опублікую це на сторінці (особистій, класу, школи), хто зі мною? Усі охочі можуть пропонувати ідеї досягнень України та позначати інста-сторінку @30ua.info у сторіс, і вони з'являться на wow-сайті!

ДОДАТОК 1

**Роздруківки з QR-кодами
із покликанням на сайт**

<https://30ua.info/>

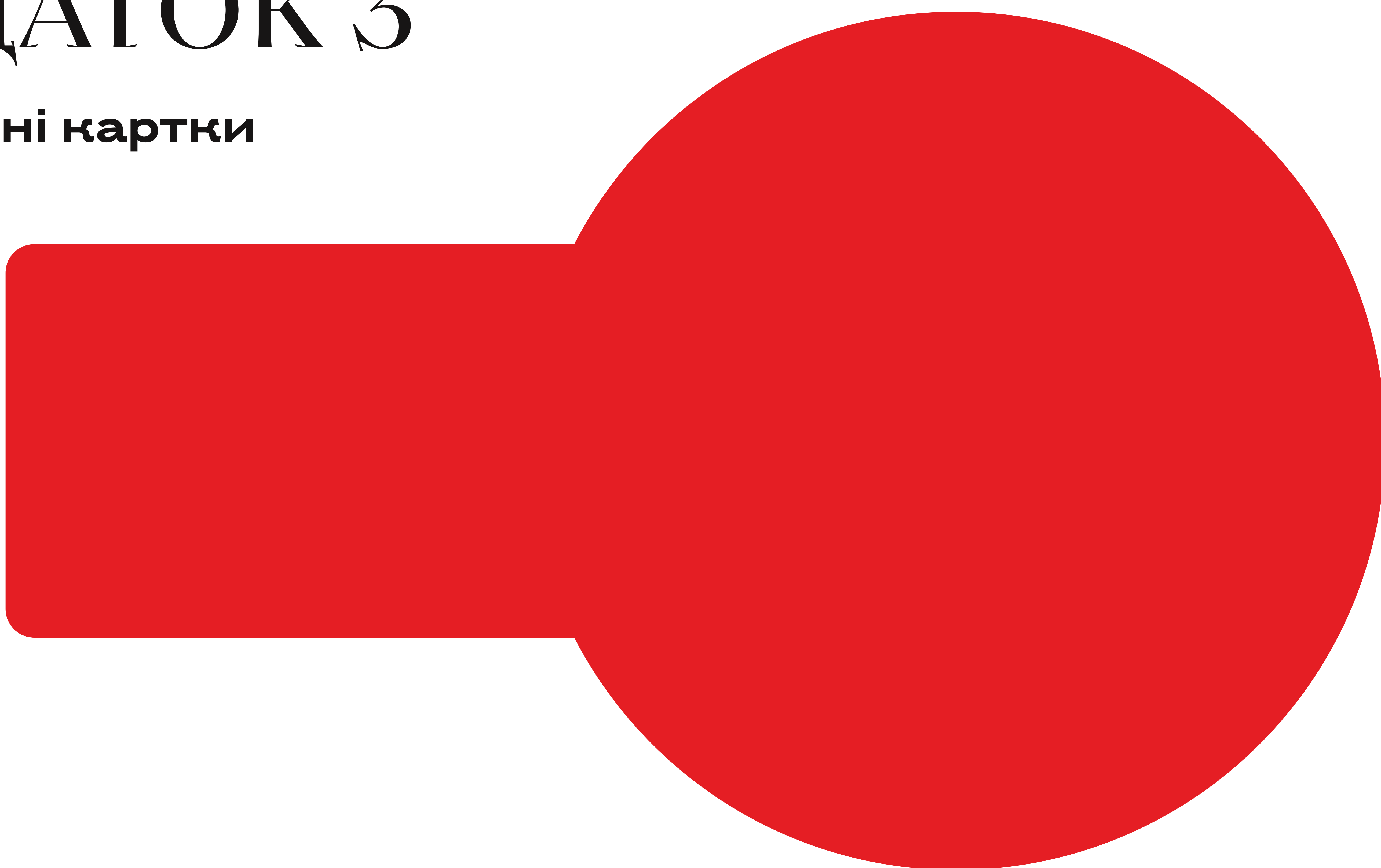
ДОДАТОК 2

Версія сайту для друку

<https://bit.ly/30uainfopdf>

ДОДАТОК 3

Сигнальні картки

ДОДАТОК 4

Народні вислови з підказками

Вогонь і вода добре служать, та зле панують (Вогонь добре служить, та погано господарює)	Маючи справу з природними явищами, потрібно пам'ятати про їх силу та пильнувати, щоб вони не стали небезпечними.
Хто звечора плаче, той зранку скаче	Виспавшись, людина відпочила, і вчорашні негаразди вже не здаються їй такими великими.
Світить Місяць, та не гріє, тільки в Бога дурно хліб їсть	Місяць відбиває сонячне світло, але сам не є джерелом ні світла, ні тепла; перен. — холодна неприваблива краса або улеслива, але нещира розмова.
У жовтня сльози холодні	Жовтневий дощ — не літній, не теплий.
Літній день рік годує (Літо зиму годує)	Літо коротке, а зробити для майбутнього врожаю треба дуже багато.
На марець не виставляй палець	Тепло в березні оманливе.
На холоді, буває, зуб на зуб не попадає (На холоді так водиться: зуб з зубом не сходиться)	Холодно, аж дрижаки беруть.
У чужій хаті будь привітним, а не примітним	Напуття бути в чужому домі (в чужій країні) чемним та уважним до господарів, приділяти увагу їм, а не показувати себе.
Давали, та з рук не пускали	Кажуть про жадібну людину, якій шкода всього, що вона віддає.
Є каяття, та нема вороття	Людина дуже часто кається за свої вчинки, та змінити вже нічого не може.
Жалів яструб курку, доки всю обскуб	Пожалів на словах, а насправді заподіяв великої шкоди.
І вдень, і вночі сняться калачі	Кажуть про людину, яка чогось прагне.
І в поле мене не бери, і вдома не лишай	Характеристика лінивої і вередливої людини, яка не бажає нічого робити.

У домі без книги, як без вікон, темно	Книга приносить у життя людини знання, що освітлюють її життєвий шлях, дають відповіді на запитання, що в неї виникають, і це робить життя легшим і простішим.
Його й шило голить	Так говорять про людину, якій в усьому щастить.
Ласа кішка до риби, та у воду лізти не хоче	Ледар тікає від роботи і йому завжди ніколи, а от їсти – і перший, і час має.
На гривеник покупки, а на карбованець крику	Про людину, яка розхвалює свій вчинок, хоча нічого значного не зробила.
Одна жарина і в печі гасне, а дві і в полі горять	Говориться людині, яка не хоче ні з ким працювати разом, а самотужки щось зробити не в змозі.
Пішов по шерсть, та вернувся острижений	Кажуть про того, хто пішов здобувати, а піймав облизня.
Погнався за зайцем, а коневі голову зламав	Так говорять про людину, яка погналася за примарним щастям, зробила щось, не подумавши, і зазнала великих збитків.
Долі й конем не об'їдеш	Кожна людина має свою долю, яка визначена наперед і яку вона не може змінити попри всі її зусилля.
Із щастя та горя скувалася доля	У житті все поєднується: щасливі моменти й невдачі, втрати й здобутки, добре й погане.
Тиха вода греблю рве	Про спокійну людину, здатну на несподівані вчинки.
Щастя в повітрі не в'ється, воно в боротьбі дістається	Хороше життя самотійно до рук не йде, треба добре попрацювати й поборотися, щоб бути щасливим/-ою.
Великій рибі в глибокій воді плавати	Здібній та вмілій людині треба доручати не дрібні, а значні справи.
Як віз зламається, чумак розуму набирається	Помилившись одного разу, людина набуває досвіду, який допомагає їй не зробити таку саму помилку вдруге.
Чесне діло роби сміло	Не треба вагатися, чи робити добру і справедливу справу.

У мутній воді рибку ловить	Використовувати труднощі, безладдя, паніку, незрозумілість обстановки для особистої вигоди.
Хворому й мед гіркий	Людині, яка хворіє, усе здається гіршим, ніж насправді.
Вір своїм очам, а не чужим речам	Про все, що відбувається у світі, у житті, треба мати свою думку, свій погляд.

ДОДАТОК 5

Картки для вправи «Віднови факт»

* Розрізати таблицю на картки
за штрих-лініями.

Картка № 1

«Бокс»

_____ та _____
були найчастіше згаданими
великоваговими рекордсменами,
занесеними до Книги рекордів Гіннеса.

Картка № 2

«Бокс»

3 грудня 2020 року Усик визнаний
_____ найкращим діючим боксером
у світі.

Картка № 3

«Бокс»

Василь Ломаченко отримував статус
чемпіона з боксу в _____ вагових
категоріях.

Картка № 4

«Футбол»

У 2004 році Андрій Шевченко отримав
нагороду «_____»
як найкращий футболіст року в Європі.

Картка № 5

«Футбол»

2009 року донецький «Шахтар» завоював
_____ і став першою командою
незалежної України, яка виборола
Єврокубок.

Картка № 6

«Плавання»

Яна Клочкова — українська плавчиня, яка
виграла 5 олімпійських медалей, _____
з яких золоті.

Картка № 7

«Плавання»

Олег Лісогор виграв два титули чемпіона
світу на дистанції 50 м брасом, у _____
та _____ роках.

Картка № 8

«Спортивні досягнення»

Руслан Пономарьов — український
шаховий _____, який був чемпіоном
світу з шахів з 2002 по 2004 рік за версією
ФІДЕ.

Картка № 9

«Спортивні досягнення»

Дебютувавши в 1996 році
на Параолімпійських іграх, Україна
здобула лише _____ місце,
але вже 2016 року фінішувала на третій
сходинці.

Картка № 10

«Спортивні досягнення»

Владислав Терзюль — перший в історії України альпініст, який піднявся на всі _____ вершини.

Картка № 11

«Стартапи»

Стартапи-єдинороги — компанії, що стрімко зростали і здобули капітал у розмірі _____ доларів і більше.

Картка № 12

«Стартапи»

В 2018 році _____ став першим в Україні стартапом-єдинорогом.

Картка № 13

«Стартапи»

_____ — український додаток із штучним інтелектом, який дозволяє людям обмінюватися обличчями зі знаменитостями та персонажами фільмів за лічені секунди.

Картка № 14

«Стартапи»

Petscube — це стартап, який розробляє апаратне та програмне забезпечення для _____.

Картка № 15

«Космос»

Січ-1 — перший український супутник спостереження Землі, запущений 31 серпня _____ року з Плесецького космодрому.

Картка № 16

«Космос»

Ракета «Зеніт 3-SL» здатна вивести на орбіту _____ корисного навантаження.

Картка № 17

«Музична»

Українці визнані найспівучішою нацією у світі, яка створила близько _____ пісень.

Картка № 18

«Одяг»

У минулому _____ вишиванки носили виключно чоловіки, а _____ — старші жінки чи маленькі дівчатка.

Картка № 19

«Мистецтво»

Іван Марчук — відомий український художник і один з рейтингу «100 геніїв сучасності», сформованого британською газетою _____.

Картка № 20

«Мистецтво»

Деякі голлівудські зірки мають українське коріння. Серед них Міла Йовович, Девід Духовни, Сильвестр _____ та ін.

Картка № 21

«Музична»

Україна двічі перемогла на пісенному конкурсі «Євробачення»: у 2004 та 2016 роках завдяки співачкам _____ та _____.

Картка № 22

«Тварини»

На Кінбурнській косі можна зустріти близько 50 видів рідкісних тварин: єнотовидних собак, плямистих оленів, _____ з діаметром панцира 40 см.

Картка № 23

«Архітектура»

Майстерня з архітектури та дизайну інтер'єру «Balbek Bureau» виграла численні нагороди, включаючи щорічну Премію офісних приміщень у 2019 році та премію Interior Designs Best of Year Awards у _____ р.

Картка № 24

«Одяг»

Бренд «Ксенія Шнайдер» отримав світове визнання 2016 року за винахід демі-деніму — моделі, що поєднує в собі _____ і джинси шкіни.

Картка № 25

«Стартапи»

У 2012 році корпорація _____ повністю поглинула український стартап Viewdle. Його мобільний додаток ідентифікації людей та об'єктів на фото та відео став підґрунтям технології пошуку зображень.

Картка № 26

«Природа»

_____ — найстаріший степовий заповідник у світі.

Картка № 27

«Тварини»

_____ біосферний заповідник — домівка для рожевих пеліканів.

Картка № 28

«Архітектура»

Військова база _____ — секретна радіолокаційна станція, яка має дивовижну архітектуру у вигляді 5 куполів.

Картка № 29

«Природа»

Острів _____ називають українськими Мальдівами.

Картка № 30
«Природа»

_____ каньон належить до Семи природних чудес України.

Картка № 31
«Природа»

Каньон _____ — чудове місце для скелелазіння та греблі.

Картка № 32
«Їжа»

Українську страву _____ включили до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО.

Картка № 33
«Їжа»

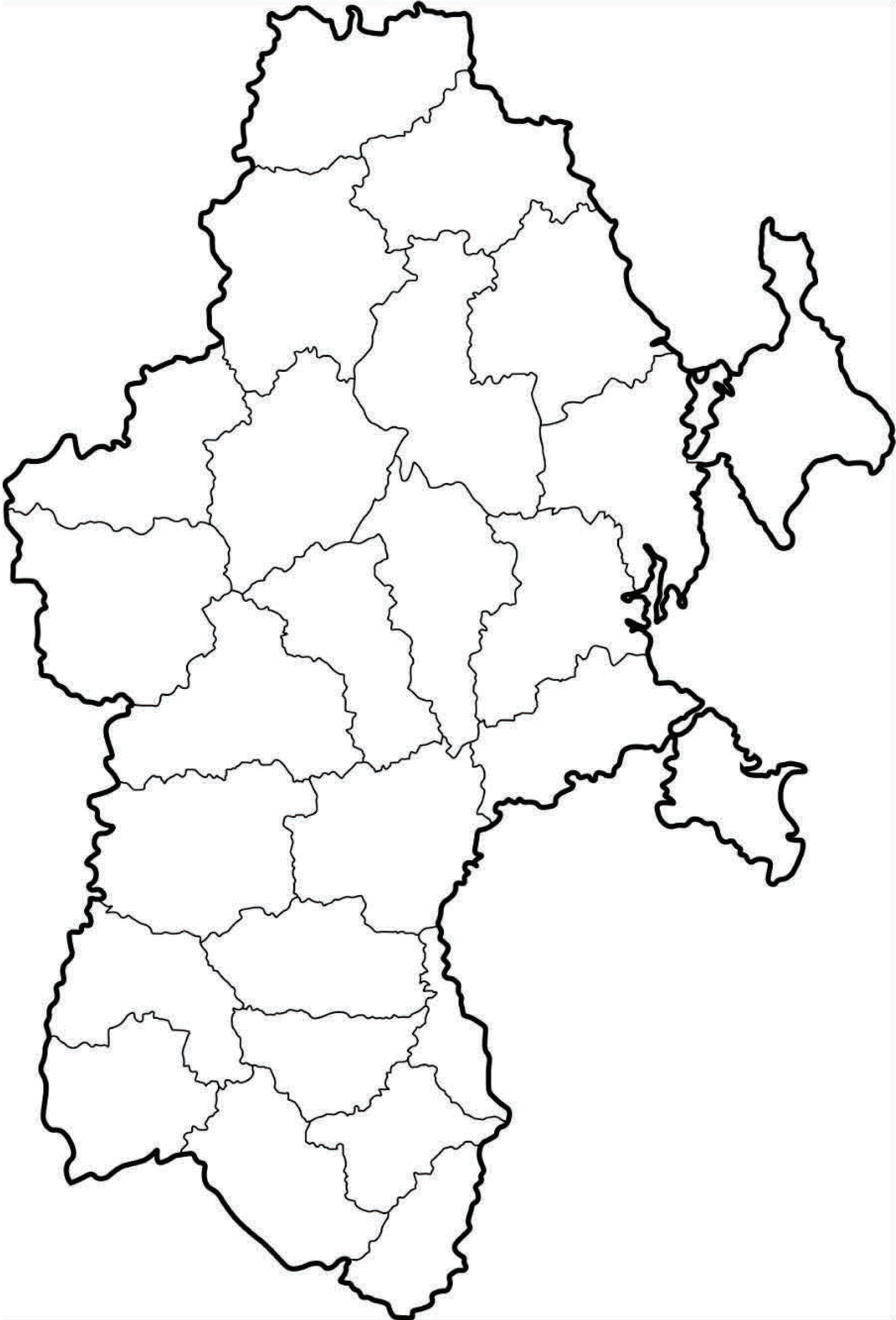
Хліб _____ є традиційним українським символом зустрічі гостей.

Картка № 34
«Природа»

Олешківські піски — найбільша _____ в Європі.

ДОДАТОК 6

Контурна карта України і таблиця з QR-кодами

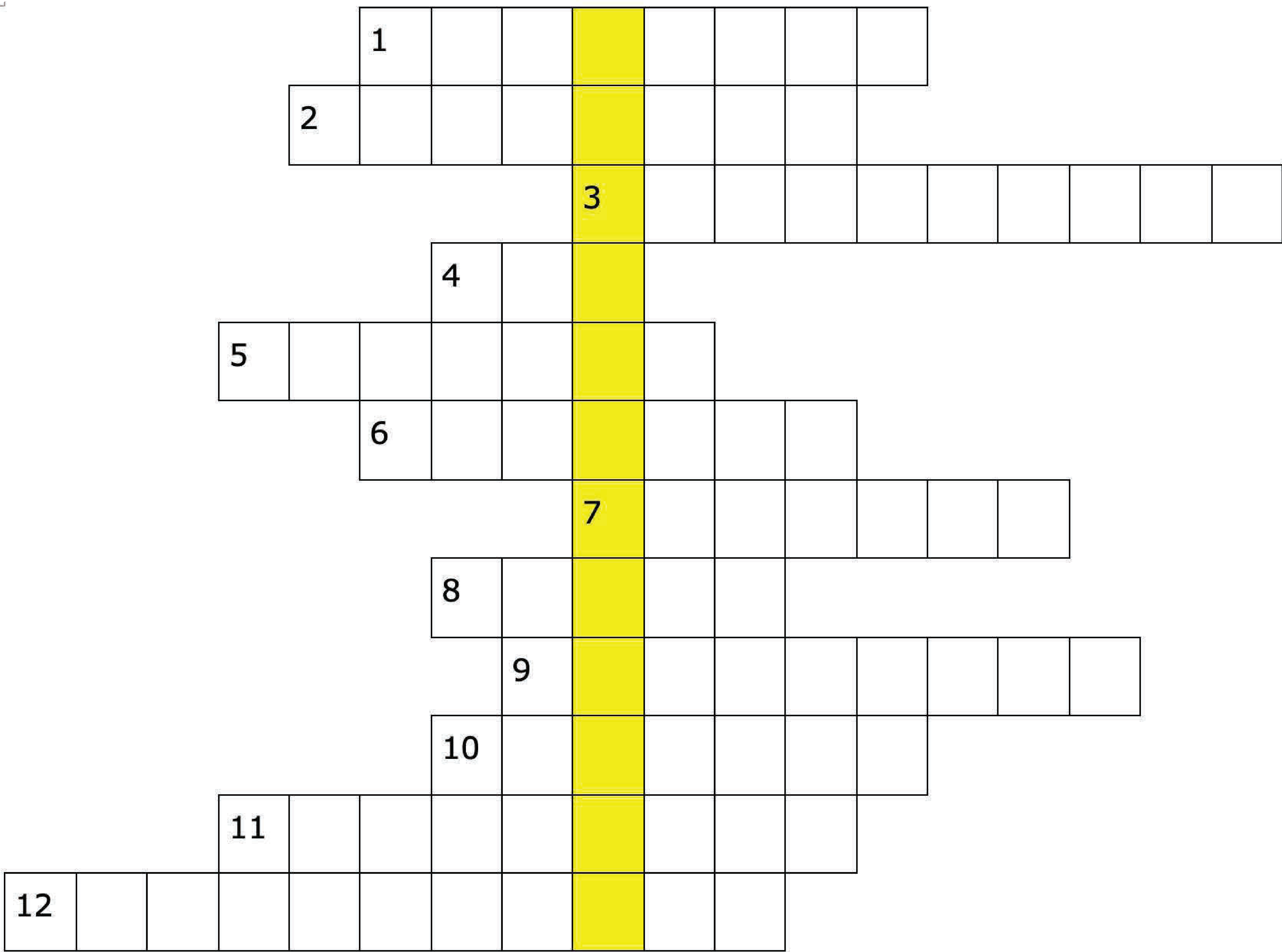
 №1	 №2	 №3	 №4	 №5
 №6	 №7	 №8	 №9	 №10
 №11	 №12	 №14	 №13	 №15
 №16	 №17	 №18	 №19	 №20
 №21	 №22	 №24	 №23	 №25

ДОДАТОК 7

Кросворд на дидактичних картках

<https://goo.su/6Eo5>

Запитання до кросворду

1.

Так називають стартап, вартість якого стрімко зросла й швидко перевищила 1 млрд доларів.
2.

Прізвище відомого українського футболіста, колишнього головного тренера збірної України, найкращого нападника в історії українського футболу, володаря престижної нагороди «Золотий м'яч».
3.

Асканія-Нова – це біосферний...
4.

Ім'я видатної української плавчині, найбільш титулованої олімпійської чемпіонки України в історії Олімпійських ігор, яку ще називають «золота рибка».

5. Ім'я старшого з братів-боксерів Кличків.
6. Прізвище першого космонавта незалежної України, який здійснив 16-добовий політ на американському шатлі «Колумбія».
7. Спортивний снаряд, з яким виступав відомий український легкоатлет Сергій Бубка.
8. Голлівудська акторка, яка має українське коріння, — Міла ...
9. Лілія Подкопаєва — відома українська ...
10. Українська співачка, яка виборола 1 місце на пісенному конкурсі «Євробачення» у 2004 році.
11. Фільм українського режисера Валентина Васяновича, який переміг на Венеційському кінофестивалі в програмі «Горизонти» й отримав спеціальний приз журі на Токійському міжнародному кінофестивалі.
12. Назва коси, яка вважається найбільшою пустелею Європи.

ДОДАТОК 8

Шаблон для вправи «Селфі із зіркою»

Я мрію про зустріч з _____,
тому що _____

Запитання до знаменитості

1. _____

2. _____

3. _____

Моє селфі із зіркою

місце для підпису

ДОДАТОК 9

Запитання вікторини

1. Яке прізвище відомих у світі українських братів-боксерів, чемпіонів світу у важкій вазі?

- А. Кручко**
- Б. Квочко**
- В. Кличко**
- Г. Величко**

2. Як називається престижна нагорода, яку отримав Андрій Шевченко, відомий український футболіст, головний тренер збірної України, найкращий нападник в історії українського футболу?

- А. «Золотий м'яч»**
- Б. «Золота бутса»**
- В. «Платиновий гол»**
- Г. «Золотий кубок»**

3. Яку видатну українську плавчиню називають «золотою рибкою»?

- А. Яну Клочко**
- Б. Яну Клочкову**
- В. Ірину Круглову**
- Г. Ірину Кличко**

4. Яку українську страву включили до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО?

- А. Сало**
- Б. Борщ**
- В. Вареники**
- Г. Деруни**

5. Як називається український стартап, що розробляє апаратне та програмне забезпечення для домашніх улюбленців?

- А. Petcube**
- Б. Pethub**
- В. PRO_Pet**
- Г. ProZoo**

<https://goo.su/6iXx>

6. Який футбольний клуб у 2009 році завоював кубок UEFA і став першою командою незалежної України, яка виборола єврокубок?

- А. Київське «Динамо»**
- Б. Чернігівська «Десна»**
- В. Донецький «Шахтар»**
- Г. Полтавська «Ворскла»**

7. Як називається військова база в Карпатах, де розміщується колишня секретна радіолокаційна станція?

- А. Памір**
- Б. Мир**
- В. Січ**
- Г. Зоря**

8. Як звати першого космонавта незалежної України, який здійснив 16-добовий політ на американському шатлі «Колумбія»?

- А. Леонід Каденюк**
- Б. Юрій Гагарін**
- В. Іван Коляденко**
- Г. Віталій Бровко**

9. Як називається найбільший незаселений острів України й Чорного моря, на якому збереглася унікальна флора й фауна?

- А. Джарилгач**
- Б. Крим**
- В. Асканія-Нова**
- Г. Хортиця**

10. Яку назву має заповідник, де мешкають рожеві пелікани?

- А. Асканія-Нова**
- Б. Олешківська коса**
- В. Дунайський біосферний заповідник**
- Г. Буки**

Над розробкою конструктору уроку працювали

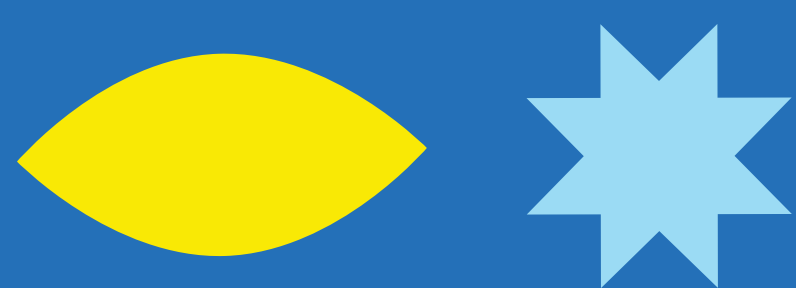
Команда
EdCamp Ukraine

Команда видавничої
групи «Шкільний світ»

COSMOS STUDIO

Дизайн
і верстка

Літературне редагування
Поліни Ткач

